

NEMŮŽEME OBEJÍT BEZ VÁŽNÉHO SETKÁNÍ SE SKUTEČNÝM STAVEM VĚCÍ

Daniel 6,12-19 Daniel v jámě lvové

Introit: *Ty jsi má naděje, Panovníku Hospodine, v tebe už od mládí doufám. Na tebe jsem odkázán už ze života matky, oddělil sis mě v matčině nitru, chvalozpěv můj o tobě bude znít stále.*

Čtení Mk 6,17-28 Janova hlava na míse:

Tento Herodes totiž dal Jana zatknout a vsadit v poutech do žaláře kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, protože si ji vzal za ženu. Jan totiž říkal Herodovi: "Není dovoleno, abys měl manželku svého bratra!" Herodias byla plná zloby proti Janovi, ráda by ho zbavila života, ale nemohla. Herodes se totiž Jana bál, neboť věděl, že je to muž spravedlivý a svatý, a chránil ho; když ho slyšel, byl celý nejistý, a přece mu rád naslouchal. Vhodná chvíle nastala, když Herodes o svých narozeninách uspořádal hostinu pro své dvořany, důstojníky a významné lidi z Galileje. Tu vstoupila dcera té Herodiady, tančila a zalíbila se králi Herodovi i těm, kdo s ním hodovali. Král řekl dívce: "Požádej mě o cokoliv chceš, a já ti to dám." Zavázal se jí přísahou: "O cokoli požádáš, dám tobě, až do polovice mého království." Ona vyšla a zeptala se matky: "Oč mám požádat?" Ta odpověděla: "O hlavu Jana Křtitele." Spěchala ihned dovnitř ke králi a přednesla mu svou žádost: "Chci, abys mi ihned dal na míse hlavu Jana Křtitele." Král se velmi zarmoutil, ale pro přísahu před spolustolovníky nechtěl ji odmítnout. I poslal hned kata s příkazem přinést Janovu hlavu. Ten odešel, stál ho v žaláři a přinesl jeho hlavu na míse; dal ji dívce a dívka ji dala své matce.

Text Daniel 6,12-19 Daniel v jámě lvové:

Tu se ti muži shlukli a přistihli Daniela, jak se modlí a prosí svého Boha o milost. Hned šli ke králi a dovolávali se královského zákazu: "Zdali jsi nepodepsal zákaz, že každý člověk, který by se v údobí třiceti dnů modlil ke kterémukoli bohu nebo člověku kromě k tobě, králi, bude vhozen do lví jámy?" Král odpověděl: "To slovo platí podle nezrušitelného zákona Médů a Peršanů." Na to králi řekli: "Daniel z judských přesídlenců, králi, na tebe a zákaz, který si podepsal nedbá. Třikrát za den se modlí svou modlitbu." Když král slyšel takovou řeč, byl velmi znechucen. Usilovně přemýšlel, jak by Daniela vysvobodil. Namáhal se až do západu slunce, jak by ho vyprostil. Ti muži se však shlukli ke králi a naléhali na něj: "Věz, králi, podle zákona Médů a Peršanů žádný zákaz ani výnos, který král vydá, nesmí být změněn." Král tedy poručil, aby přivedli Daniela a vhodili ho do jámy, v níž byli lvi. Danielovi řekl: "Kéž tě tvůj Bůh, kterého stále uctíváš,

vysvobodí." Donesli jeden kámen a položili ho na otvor jámy. Král jej zapečetil pečetním prstenem svým a pečetními prsteny svých hodnostářů, aby se v Danielově záležitosti nedalo nic změnit. Pak se král odebral do svého paláce a ulehl, aniž co pojedl. Nedopřál si žádné obveselení a spánek se mu vyhýbal.

Vyvrcholením v Danielových příbězích je jeho postavení na královském dvoře, nenávisť a lest jeho nepřátel s koncem v jámě se lvy. Danielův úděl silně připomíná úděl Ježíšův.

Daniela, podobně jako Ježíše obklopuje řada lstivých nepřátel, kteří se ho chtějí zbavit a nakonec se jim to lstí povede. Podobně jako Ježíš je Daniel obžalován z porušení státních zákonů a je souzen jako politický protivník. Danielův soudce, král Darjaveš, jeho smrt nechce, je přesvědčen o Danielově nevině, ale je nucen ho odsoudit na základě připravené léčky. Pozdě král léčku prohlédne a je znechucen nad jednáním svých podřízených. Nejdříve mu postrčili zákon a pak mu na jeho základě vyhrožovali. Nepotrestáním Daniele poruší médské a perské právo. Darjaveš se marně pokouší odsouzení vyhnout. Podobnému chování vládce jsme svědky i v Ježíšově případě, kdy si Pilát nad svým rozsudkem ostentativně myje ruce v přesvědčení, že na Ježíši žádnou vinu nenalézá, ale nechá ho ukřižovat pod tlakem jeruzalémských náboženských špiček, že stane nepřítelem císaře, když Ježíše neukřižuje. Poslední podobností mezi Danielem a Ježíšem je způsob popravy, který má zpečetit vydání odsouzeného k věčné záhubě. Ježíš prokleté smrti na kříži a Daniel roztrháním lvů, které znamená zemřít bez řádného pohřbu. Obojí smrt je pro Judejce symbolem Božího zavržení. Dobrou zprávou - evangeliem příběhů je, že Bůh ani jednoho navzdory představám žalobců nezavrhl. Ani zapečetěný kámen na jámě se lvy, ani kámen přivalený k Ježíšovu hrobu nezajistil lidmi vyneseny ortel. Daniele Bůh zachránil ze lvích spárů a Ježíše vzkřísil z mrtvých.

Nápadná podobnost Danielova a Ježíšova údělu, tedy údělu Spasitele, nás nesmí odradit se jejich příběhem zabývat v souvislosti s vlastním životem.

Daniel byl v mnohém předobrazem Mesiáše a Syna člověka a Ježíš byl skutečným Mesiášem a pravým Synem člověka a právě proto je na nás mít oči otevřené a srdce připravené dostát příkladu věrnosti Hospodinu, jedinému živému Bohu. Jiná věc je, že se nám to nedaří, že selháváme, že se bojíme o své postavení, že se bojíme trapnosti, že toužíme být s lidmi zadobře a žít pokojný život. To všechno o nás Kristus ví a přimlouvá se za nás (Ř 8,34). O svou budoucnost se tedy obávat nemusíme. Přesto jsou pro nás vzácným obrazem jak Danielova věrnost, tak okolnosti, které vedly k jeho potrestání hozením do jámy se lvy i králova bezradnost nad svým neuváženým jednáním, které mělo nečekané a nezměnitelné důsledky.

Kde se stala chyba, že jak Daniel, tak král Darjaveš doplatili na své jednání? Danielovými příběhy se zabýváme už delší dobu a v malých obměnách se opakují, když mluví o statečném a věrném jednání mladých Judejců, tak o Boží věrnosti a záchraně. V jejich jednání chyba nebyla, snad z pohledu přihlížejících riskování života. Po bohoslužbách mi jedna sestra řekla, že neví jestli by byla schopná jednat tak statečně jako tři mládenci a neodvolat, když by jí hrozila ohnivá pec. Myslím, že nikdo z nás neví, jestli by tak vypjatou a nebezpečnou situaci ustál. A nakonec i Bible je skromná co do počtu, těch, kteří zůstali věrni navzdory smrtelnému nebezpečí. Přesto má cenu si připomínat tyto výjimečné osobnosti, protože dobře nastavují naše přemýšlení a pak také jednání v důvěře v Boží budoucnost a záchranu.

Příběh krále, který si Daniele pro jeho víru vážil a měl ho rád je svým způsobem našemu životu blíž. Setkáváme se se vstřícnými lidmi nebo i sami se dostáváme do podobných situací jako Darjaveš, že máme rozhodovat a za nejasných okolností padneme do pasti. Jsou to spíš malé věci, kterým často v životě nepřikládáme velkou váhu, jen nějak patří do okruhu našeho žití. Král byl tolerantní a vstřícný. Tolerance patřila ke způsobům perských vládců. I v moderní společnosti patří tolerance a vstřícnost k dobrým mravům a ceněným vlastnostem. A přece na svou vstřícnost doplácíme. Daejaveš doplatil na svou důvěřivost a nesoustředěnost, na ledabylost v přijímání zákonů, které se nakonec obrátily proti jeho záměrům. A možná se nechal nachytat na vlastní důležitost a ješitnost, když podlehl svým rádcům aby: *„Každý, kdo by se v údobí třiceti dnů obracel v modlitbě na kteréhokoli boha nebo člověka kromě na tebe, králi, ať je vhozen do lví jámy.“* Král se chystal Daniele ustanovit nad celým královstvím a neprohlédl lest svých podřízených, kteří se naopak tímto způsobem chtěli nepohodlného Daniele zbavit. Věděli předem, že Daniel se novému zákonu nemůže a nebude chtít podřídít. Jakmile král výnos podepsal, stal se výnos zákonem a začal žít svým vlastním životem. Nic nebylo platné, že se dodatečně celý den trápil jak by situaci vyřešil. Nepřišel na nic, co by Daniele zachránilo. Musel vykonat popravu, nechat přivést Daniele a hodit ho do jámy se lvy.

Král Herodes se dostal svým neuváženým slibem do podobné situace jako král Darjaveš, rozhodl o něčem a neviděl, co to přinese. Slíbil krásné tanečnici, že jí splní každou prosbu až do poloviny království. Jak by ho napadlo, že dívka nebude chtít peníze, šperky ani paláce, ale požádá ho o hlavu Jana Křtitele. Herodes Jana chránil a rád mu naslouchal, věděl, že je to muž spravedlivý a svatý, i když mu říkal nepříjemné věci. Svým slibem se dostal do pasti, ale nechtěl se ztrapnit

tím, že by slib porušil a tak dal Jana stít. Nejsme králové ani důležité osoby, které mají moc a přece jsme vystaveni pokušení udělat věci, které si pak mimo nás žijí svým životem. Někdy stačí neuvážené slovo. Někdy čin, který zpočátku vypadá jako maličkost nebo nevinný žert nebo dokonce jako čin pro ostatní prospěšný. Nakonec nás tato maličkost dostihne a způsobí trápení, které nám nedovolí spát.

Blíží se zasedání synodu naší církve a mezi jiným se bude projednávat novela pastýřské služby. Včera bylo setkání zástupců všech pastýřských s církevními právníky a členem synodní rady, kde v rozhovoru vyplynulo, že spoustu trápení, stresů a složitých kauz by vůbec nemuselo být, kdybychom se ve sborech včas zabývali svými chybami a vinami a nenechali je narůst do rozměrů, se kterými si nakonec nevíme rady. Dnešní svět a společnost je složitá a lidé i věci jsou provázány. Není snadné uvidět včas všechny nástrahy, rozeznat vypočítavost od naivity a úmysl od náhody nebo nenávisť od vzteku. A přece se nemůžeme obejít bez vážného setkání se skutečným stavem věcí a našich vztahů a stále znovu se pokoušet o nápravu podle Božího slova. Ježíš říká: „*Vaše slovo bud' 'ano, ano - ne, ne'; co je nad to, je ze zlého.*“ Říká to v souvislosti s přísahou. Jde o přísahu, kterou bychom rádi stvrdili své úmysly, svou pravdivost. Ježíšovo varování směřuje ke zjednodušení pohledu na svět a to tak, že člověk opustí výmluvy a omluvy a věci pojmenovává svými pravými jmény. I když se nebudeme srovnávat s Danielem a jeho odvahou stát věrně při Hospodinu a víc budeme chápat krále Darjaveše, který přál Danielovi a chtěl ho ustanovit nad všemi správci země, přece se nemůžeme vzdát odpovědnosti za prostor, který pro různé Boží proroky vytváříme. Nejde přitom především o proroky, ti jdou svou cestou a ochrání je sám Bůh. *Když ráno král přispěchal k jámě se lvy, Daniel mu odpověděl: "Králi, navěky bud' živ! Můj Bůh poslal a svého anděla a zavřel ústa lvům, takže mi neublížili. Vždyť jsem byl před ním shledán čistý a ani proti tobě, králi, jsem se ničeho zlého nedopustil."*

Jde o nás a naši pravdivost a na prvním místě o odpovědnost Kristovu evangelium. Ježíš vstoupil do Jeruzaléma na oslátku, aby probudil zájem lidí o Boží věc a proměnil naše živoření v područí sobectví na život odvážný, otevřený Boží lásce a neutuchající naději. Amen.

Poslání: *Ježíš hlasitě zvolal: "Kdo věří ve mne, ne ve mne věří, ale v toho, který mě poslal. A kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal. Já jsem přišel na svět jako světlo, aby nikdo, kdo ve mne věří, nezůstal ve tmě.*

Požehnání: *Vy, kdo se bojíte Hospodina, doufejte v Hospodina, je vám pomoci a štítem. Hospodin na nás pamatuje, on nám žehná, žehná těm, kteří se bojí Hospodina, jak malým, tak velkým. Amen.*